

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten

DATUM	15-12-2020	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	Klimaatadaptatie	COMMISSIE	Commissie
STELLER	Ida Philip	TELEFOONNUMMER	06 - 25 73 59 75
NUMMER	821C4F06	PORTEFEUILLEHOUDER	Bruins Slot

Onderwerp Statenbrief:

Aanbieden Regionale Adaptatie Strategieën (RAS) klimaatadaptatie

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Op 30 september 2020 hebt u het Programma Klimaatadaptatie van de provincie besproken en vastgesteld. En van de actielijnen uit het provinciale programma is het opstellen van de Regionale Adaptatie Strategieën met de 4 werkregio's klimaatadaptatie. In de twee grote werkregio's Netwerk Water en Klimaat en Manifestregio Vallei en Veluwe zijn het afgelopen jaar de Regionale Adaptatie Strategie Utrecht Zuidwest (RAS) en het Regionaal Adaptatie Plan Vallei en Veluwe (RAP) opgesteld. Deze klimaatadaptatie strategieën (kortweg RAS) zijn door provincie, gemeenten, waterschap en de veiligheidsregio gezamenlijk met stakeholders opgesteld en bevatten een visie en strategie om de regio uiterlijk in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te maken. Gedeputeerde Staten hebben de klimaatadaptatie strategieën vastgesteld op 15 december 2020. In deze brief vindt u een link naar beide documenten.

Aanleiding

Het klimaat verandert. Hierdoor neemt de kans op wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen toe. We moeten onze omgeving hierop aanpassen. Dat vergt dat we dingen anders gaan doen. Niet alleen als overheden, maar ook als bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners. In 2018 hebben alle regionale partners met gezamenlijke klimaatstresstesten in beeld gebracht waar de regio* kwetsbaar is voor de gevolgen van klimaatverandering. Sinds 2019 werken we op basis daarvan met de partners in de regio aan de RAS: een visie en strategie om de regio in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te maken.

**Netwerk Water en Klimaat*: Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, Veiligheidsregio Utrecht, provincie Utrecht, gemeenten Utrecht, Nieuwegein, Houten, Bunnik, De Bilt, Zeist, Stichtse Vecht, Montfoort, Oudewater, Woerden, Lopik, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede, IJsselstein

**Manifestregio Vallei en Veluwe*: Waterschap Vallei en Veluwe, provincie Utrecht en Gelderland, Veiligheidsregio Utrecht, GGD, Vitens, gemeenten Amersfoort, Woudenberg, Leusden, Bunschoten, Baarn, Soest, Renswoude, Veenendaal, Rhenen, Eemnes en 18 Gelderse gemeenten.

Belang

- *Relatie met provinciaal beleid en andere maatschappelijke opgaven.*

Klimaatadaptatie is bij uitstek een opgave die raakt aan andere maatschappelijke opgaven, zoals de verstedelijking, biodiversiteit en de energietransitie. Daarbij is samenwerking tussen verschillende overheden en beleidsterreinen essentieel. De RAS past geheel binnen het kader van het provinciale Programma Klimaatadaptatie.

- *Resultaat van een intensieve, regionale samenwerking*

Door de overheden en andere stakeholders is intensief samengewerkt om de RAS op te stellen. Het resultaat is door middel van (grotendeels digitale) workshops, ateliers, dialogen en schrijfsessies tot stand gekomen. De provincie maakte deel uit van het schrijversteam. Het proces dat hiervoor is doorlopen, past heel goed binnen het gedachtegoed van opgavegericht en integraal werken en de Omgevingswet.

- *Verbinding van klimaatbeleid in de regio*

De RAS zorgt ervoor dat we als overheden één gezamenlijke richting voor klimaatadaptatie beleid hebben. Daarmee scheppen we duidelijkheid richting onze stakeholders, zoals maatschappelijke organisaties, bedrijven, inwoners en andere overheidslagen zoals het Rijk. Ook kunnen we met de RAS gemakkelijker aansluiten bij regionale trajecten zoals het Ruimtelijk Economisch Programma (REP) en de Regionale Energiestrategie (RES), omdat we in de RAS een gezamenlijk streefbeeld hebben ontwikkeld voor een klimaatbestendige regio.

- *Basis voor de aanvraag van impuls gelden vanuit Rijk*

Vanaf 1 januari 2021 kunnen gemeenten, provincies en waterschappen gebruik maken van de Impulsregeling klimaatadaptatie van het Rijk (Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie, DPRA), gericht op de uitvoering en versnelling van klimaatadaptatiemaatregelen. De bijdrage kan vanuit een zogenaamde 'werkregio' aangevraagd worden. De RAS en uitvoeringsprogramma's dienen als onderbouwing voor subsidieaanvragen.

Concrete vraag

U wordt gevraagd kennis te nemen van beide regionale strategieën.

Kanttekeningen en bestuurlijke gevoeligheid

Op sommige thema's is de uitwerking minder concreet. Klimaatadaptatie is namelijk een relatief nieuwe opgave die volop in ontwikkeling is. De praktijk en onderzoek leveren in de (nabije) toekomst nieuwe inzichten, die ons beleid kunnen aanscherpen of veranderen. Daarom is de RAS, net zoals het Programma Klimaatadaptatie van de provincie, adaptief van karakter: we onderkennen onzekerheden en anticiperen hierop door ontwikkelingen te monitoren. De RAS is ons uitgangspunt voor de langere termijn, dat uitgewerkt wordt in een concreet uitvoeringsprogramma en de aanvraag voor de Impulsregeling klimaatadaptatie. Daarnaast is het een richtinggevende basis voor lokale adaptatiestrategieën en beleid. De komende jaren zal in toenemende mate de interactie met andere transitieën zichtbaar worden in de praktijk.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

De regionale opgave klimaatadaptatie staat niet op zichzelf. Het is een opgave die we integraal moeten oppakken en verknopen met andere opgaven, zoals de energietransitie, de verstedelijking, biodiversiteit en de verduurzaming van de landbouw. Met de RAS sluiten we bij de aanpak zoals is vastgesteld bij het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA), de Nationale klimaatadaptatiestrategie (NAS) en de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) van het Rijk.

Financiële consequenties

De RAS heeft als zodanig geen 'nieuwe' financiële consequenties. De provincie is één van de partners en draagt op basis van een vaste verdeelsleutel jaarlijks financieel bij aan de diverse programmateams. Dekking hiervoor is voorzien binnen het Programma Klimaatadaptatie van de provincie. De RAS vormt de opmaat voor regionale uitvoeringsprogramma's met concrete maatregelen. De eventueel toekomstige financiële consequenties, verbonden aan de uitvoeringsprogramma's, worden eveneens gedragen door het Programma Klimaatadaptatie.

Vervolgprocedure/voortgang

Alle colleges van B en W, Gedeputeerde Staten en het Dagelijks Bestuur van de waterschappen stellen de RAS vast. Conform eerdere toezegging in de Commissie Ruimte, Groen en Water wordt u voor de zomer van 2021 via een stand van zaken brief nader geïnformeerd over de uitvoering van het Programma Klimaatadaptatie en de ingezette acties.

Bijlagen

1. Streefbeeld de RAS Utrecht Zuidwest

De overige bijlagen zijn digitaal te bekijken via de volgende links:

- Adaptatie Strategie Utrecht Zuidwest (RAS): <https://netwerkwaterenklimaat.nl/nieuws/2020/hoeras/>
- Regionaal Adaptatie Plan Vallei en Veluwe (RAP): <https://klimaatvalleienveluwe.nl/professional/ruimtelijke-adaptatie-strategie/>

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen